

ЗАКОН

О ЦИВИЛНОЈ СЛУЖБИ

І. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се: остваривање права на приговор савести лица која подлежу војној обавези; извршавање војне обавезе у цивилној служби; права и обавезе лица која се упућују у цивилну службу; права и обавезе органа, организација, установа и јединица у чијој је надлежности спровођење цивилне службе; вршење цивилне службе; обука лица у цивилној служби; контрола вршења цивилне службе; резервни састав; накнаде за вршење цивилне службе; евиденција, надзор и финансирање цивилне службе; врсте и висина казни за неизвршавање обавеза у цивилној служби, као и друга питања од значаја за цивилну службу.

Члан 2.

Основни појмови који се користе у овом закону имају следећа значења:

1) **цивилна служба** је служба којом војни обвезник замењује служење војног рока са оружјем или без оружја а која се извршава у државним органима, организацијама, установама, јединицама и правним лицима одређеним решењем министра одбране, као и служба у резервном саставу;

2) **државни органи, организације, установе, јединице и правна лица** у којима се може вршити цивилна служба (у даљем тексту: организација или установа) су: установе, јавна предузећа и организације које обављају научну, образовну, васпитну, културну, спортску, социјалну, здравствену, хуманитарну и другу делатност од општег друштвеног интереса; државни органи; органи аутономне покрајине и органи јединица локалне самоуправе, као и јединице, службе и други организациони делови система цивилне заштите формираних у складу са законом, а које се финансирају из буџета Републике Србије;

3) **лице које уложи приговор савести** је војни обвезник (регрут и лице у резервном саставу) који из верских, моралних или других оправданих разлога савести жели да служење војног рока у Војсци Србије замени цивилном службом, под условима и на начин прописан законом;

4) **лице у цивилној служби** је лице које врши цивилну службу у организацији или установи, односно лице које је извршило цивилну службу и преведено у резервни састав;

5) **одговорно лице** је руководилац (начелник, управник, директор, секретар и др.) организације или установе у којој се врши цивилна служба.

Право на приговор савести

Члан 3.

Регруту који из верских, моралних или других оправданих разлога савести жели да служење војног рока са оружјем замени цивилном службом, омогућиће се вршење цивилне службе, под условима и на начин који су прописани овим законом.

Извршавање цивилне службе обезбедиће се регруту који је оцењен способним за рад.

Приговор савести може да изјави и војни обвезник у резервном саставу Војске Србије, и то након истека периода од четири године од дана завршетка служења војног рока са оружјем.

Извршавање цивилне службе обезбеђује Министарство одбране преко територијалних органа образованих за извршавање послова војне, радне и материјалне обавезе (у даљем тексту: територијални орган).

За остваривање права и обавеза лица које врши цивилну службу одговорна је организација или установа у којој се врши цивилна служба у складу са овим законом.

Члан 4.

Територијални орган је дужан да регруту у позиву за увођење у војну евиденцију, лекарске прегледе и одслужење војног рока, достави обавештење о његовом праву на приговор савести и поступак за остваривање тог права.

Члан 5.

Право на приговор савести не може остварити војни обвезник (регрут и лице у резервном саставу):

- 1) који је поседовао или поседује дозволу за ношење или држање оружја;
- 2) који је подносио или је поднео захтев за ношење или држање оружја;
- 3) који је правноснажно осуђиван за кривично дело које се гони по службеној дужности као и за кривично дело или прекршај са елементима насиља који се гоне по приватној тужби;
- 4) који се бавио или се бави продајом или поправком оружја или муниције;
- 5) против кога је покренут или се води кривични поступак за кривично дело које се гони по службеној дужности;
- 6) који је прекршајно кажњаван и осуђиван за изазивање или учествовање у нередима и тучама;
- 7) ако је регистрован као власник или колекционар ватреног или трофејног оружја;
- 8) ако је члан ловачког, стрелачког, стреличарског или другог клуба, друштва или удружења које у својим активностима има употребу хладног или ватреног оружја или је то био у периоду од годину дана пре подношења захтева;
- 9) ако се утврди да је у поднетом захтеву за цивилну службу дао неистините податке.

II. ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА НА ПРИГОВОР САВЕСТИ

Члан 6.

Регрут који се позива на приговор савести подноси писани захтев за цивилну службу са потребним доказима, најкасније у року од осам дана од дана пријема позива за одслужење војног рока.

Захтев из става 1. овог члана подноси се територијалном органу, у чијој се евиденцији регрут води.

Лице у резервном саставу које уложи приговор савести и захтева даље извршавање војне обавезе у цивилној служби, захтев са потребним доказима доставља територијалном органу.

Члан 7.

Захтев за цивилну службу подноси се на обрасцу који прописује министар одбране.

Уз захтев за цивилну службу, војни обвезник прилаже:

- 1) доказ о школској и другој стручној спреми и посебним занимањима;
- 2) доказе из члана 5. овог закона;
- 3) лекарско уверење којим се доказује да је способан за рад.

Ако се уз захтев не приложе сви прописани докази, територијални орган Министарства одбране је дужан да од подносиоца захтева затражи да у року од осам дана достави потребну допуну података.

Захтев регрута, територијални орган Министарства одбране доставља Комисији за цивилну службу у року од три дана од дана подношења.

Центар за цивилну службу

Члан 8.

У саставу уже унутрашње јединице Министарства одбране надлежне за послове војне, радне и материјалне обавезе образује се Центар за цивилну службу.

Центар за цивилну службу обавља послове и задатке везане за планирање, организовање, координацију, контролу и извршавање цивилне службе.

Одлуку о образовању Центра за цивилну службу доноси министар одбране.

Члан 9.

Центар за цивилну службу обавља послове који се односе на:

- 1) припрему и израду предлога прописа и других аката којима се ближе уређује цивилна служба;
- 2) прикупљање и обраду података и израду предлога решења о одређивању организација или установа у којима се врши цивилна служба;
- 3) израду и доношење планова попуне организација или установа у којима се врши цивилна служба;
- 4) израду и доношење планова попуне јединица цивилне заштите и других снага одбране лицима из резервног састава;
- 5) остваривање права и обавеза лица у цивилној служби и организација или установа у којима се врши цивилна служба;
- 6) организовање и вршење цивилне службе;
- 7) поступак вођења прописане евиденције лица у цивилној служби и резервном саставу;

8) контролу и надзор планирања, организовања и спровођења цивилне службе;

9) и друге послове одређене овим и посебним законима.

У обављању послова из свог делокруга, Центар за цивилну службу сарађује са органима државне управе, органима аутономних покрајина и органима јединица локалне самоуправе у складу са њиховим делокругом у области одбране, цивилне заштите, спасавања, осматрања, обавештавања и узбуђивања односно надлежним командама, јединицама и установама Војске Србије.

Комисија за цивилну службу

Члан 10.

О захтеву регрута који је уложио приговор савести и захтева извршавање војне обавезе вршењем цивилне службе, одлучује Комисија за цивилну службу.

Комисија за цивилну службу је радно тело коју именује министар одбране односно лице које он овласти.

Комисија за цивилну службу се образује као првостепена комисија за цивилну службу и другостепена комисија за цивилну службу у оквиру територијалног органа Министарства одбране.

Члан 11.

Првостепена комисија за цивилну службу (у даљем тексту: Првостепена комисија) решава захтеве лица која улажу приговор савести.

Првостепену комисију чини пет чланова: председник, заменик председника и три члана.

Првостепену комисију именује и разрешава министар одбране односно лице које он овласти.

Три члана комисије се именују из састава територијалног органа, један члан се именује из органа јединица локалне самоуправе из области рада и социјалне политике, а један члан из здравствене установе са територије органа јединица локалне самоуправе.

Првостепена комисија се именује на период од три године.

Члан 12.

Другостепена комисија за цивилну службу (у даљем тексту: Другостепена комисија) решава по жалбама на одлуке Првостепене комисије.

Другостепену комисију чини пет чланова: председник, заменик председника и три члана.

Председник другостепене комисије се именује из састава Министарства одбране.

Заменик председника и чланови Другостепене комисије се именују из министарстава надлежних за социјалну заштиту, правду и здравље и органа јединица локалне самоуправе, на предлог надлежних министарстава и органа јединица локалне самоуправе.

Другостепену комисију именује односно разрешава министар одбране односно лице које он овласти, на период од три године.

Члан 13.

Организацију, начин и поступак одлучивања, избор председника и заменика председника Првостепене и Другостепене комисије, као и друга питања од значаја за рад и функционисање комисија прописује министар одбране.

За ангажовање и рад чланова Првостепене и Другостепене комисије именованих ван састава Министарства одбране припада накнада коју утврђује министар одбране.

Одлучивање по захтеву за цивилну службу

Члан 14.

Првостепена комисија одлучује по захтеву за цивилну службу војног обвезника решењем којим се усваја или одбија захтев у року од 30 дана од дана пријема захтева.

Позивање ради вршења цивилне службе врши територијални орган Министарства одбране појединачним позивом који се доставља регруту, најкасније 15 дана пре дана јављања у организацију или установу.

Члан 15.

Лице коме је усвојен захтев за цивилну службу не може бити распоређено за вршење цивилне службе у организацији или установи у којој:

- 1) је запослен или је раније био запослен;
- 2) је запослен члан његове уже породице (брачни друг, брат, сестра или родитељи);
- 3) се школује односно студира.

Одговорно лице не може распоредити лице у цивилној служби на послове и радна места која су непопуњена по постојећој систематизацији организације или установе, као и на послове чијим би обављањем дошло до отпуштања запослених радника.

Члан 16.

Против решења Првостепене комисије, може се изјавити жалба у року од осам дана од дана пријема решења.

Жалба не одлаже извршење решења.

Жалба се изјављује Другостепеној комисији, преко територијалног органа код којег се лице води у евиденцији, која је дужна да донесе решење по жалби у року од 30 дана од дана пријема жалбе.

Решење Другостепене комисије је коначно у управном поступку.

Против решења из става 3. овог члана може се покренути управни спор.

III. ВРШЕЊЕ ЦИВИЛНЕ СЛУЖБЕ

Члан 17.

Цивилна служба траје девет месеци.

У дужину трајања вршења цивилне службе урачунавају се и нерадни дани.

Цивилна служба у резервном саставу се планира и извршава у јединицама цивилне заштите и другим снагама одбране.

Члан 18.

У цивилну службу регрут се упућује у календарској години у којој навршава 19 година, а најкасније до краја календарске године у којој навршава 27 година.

Изузетно од става 1. овог члана, регрут може бити под посебним условима упућен у цивилну службу, најкасније до краја календарске године у којој навршава 30 година.

Начин и поступак вршења цивилне службе прописује Влада на предлог министра одбране.

Члан 19.

Регрут је дужан да се јави у цивилну службу у којој је упућен актом надлежног органа на место и у време назначено у позиву територијалног органа у чијој се евиденцији води.

Ако се регрут не јави на место и у време назначено у позиву, а свој недолазак не оправда, сматраће се да је одустао од коришћења права на приговор савести.

У случају из става 2. овог члана, одговорно лице организације или установе одмах по истеку времена за јављање регрута, дужно је да обавести територијални орган о његовом нејављању.

Члан 20.

Влада, на предлог министра одбране, одлучује о ангажовању лица која врше цивилну службу за учешће у спречавању настајања и отклањању последица елементарних непогода.

Председник Републике, на предлог Владе, одлучује о ангажовању резервног састава цивилне заштите у условима проглашеног ванредног стања на делу или целокупној територији Републике Србије у временском периоду које је потребно за уклањање узрока и последица ванредног стања.

Одлагање и прекид вршења цивилне службе

Члан 21.

Регруту коме је усвојен захтев за цивилну службу, вршење цивилне службе, одлаже се:

1) ако, у складу са законом којим се уређује заштита чланова породице лица на обавезној војној служби, стекне својство храниоца породице (док те околности трају);

2) ако се други члан његовог домаћинства налази на служењу војног рока (док тај члан не одслужи војни рок);

3) ако би услед смрти или тешке болести у породици или услед елементарне непогоде породица регрута била доведена у тежак материјални положај његовим упућивањем у цивилну службу (док ти разлози постоје);

4) ако је засновао радни однос у својству приправника (до завршетка приправничког стажа);

5) ако је примљен у радни однос на неодређено време, а због упућивања у цивилну службу не би био у могућности да се јави на рад у време које му је одређено, као и регруту који је у радном односу на одређено време, а има доказ да ће после истека одређеног времена бити примљен у радни однос на неодређено време, а најдуже до годину дана;

6) ако у породичном домаћинству нема другог члана способног за привређивање, а неопходно је да обави неодложне пољопривредне радове;

7) ако се из иностранства вратио у земљу ради вршења цивилне службе, а није у могућности да породицу збрине до дана упута у организацију или установу, а најдуже до три месеца.

Регрут из става 1. овог члана подноси захтев територијалном органу код којег се води у евиденцији у року од осам дана од дана пријема позива за упућивање у цивилну службу и дужан је да уз захтев за одлагање вршења цивилне службе приложи потребне доказе.

Територијални орган решење по захтеву из става 2. овог члана доноси у року од 15 дана.

Против решења из става 3. овог члана може се изјавити жалба министру одбране или лицу које он овласти у року од осам дана од дана пријема решења.

Регруту из става 1. овог члана вршење цивилне службе може се одложити најкасније до краја септембра календарске године у којој навршава 27 година.

Регрут који по одредбама овог члана користи право на одлагање цивилне службе дужан је да обавести територијални орган код којег се води у евиденцији о насталој промени због које му то право престаје, у року од осам дана од дана настанка промене.

Члан 22.

По захтеву надлежног министарства, цивилна служба се одлаже регруту:

- 1) научном раднику истраживачу, који ради на научноистраживачким и развојним пројектима од посебног значаја за Републику Србију;
- 2) врхунском спортисти и члану репрезентације Републике Србије, због учешћа на светским, олимпијским и европским такмичењима;
- 3) уметнику ради учешћа на манифестацијама од значаја за Републику Србију.

Цивилна служба одлаже се регруту из става 1. овог члана до годину дана, а најкасније до краја септембра календарске године у којој навршава 27 година.

Захтев из става 1. овог члана, уз доказе да регрут има статус научног радника истраживача, врхунског спортисте, члана репрезентације Републике Србије и уметника, подноси се Министарству одбране у року од 15 дана од дана пријема позива за цивилну службу.

Члан 23.

Лице у цивилној служби може у току вршења цивилне службе поднети писани захтев за прекид цивилне службе и затражити наставак регулисања војне обавезе служењем војног рока са оружјем или без оружја.

Захтев за прекид цивилне службе може се поднети најраније 15 дана, а најкасније 90 дана након ступања у цивилну службу.

Захтев из става 2. овог члана подноси се територијалном органу, који је дужан да у року од осам дана донесе решење о поднетом захтеву и ако су испуњени прописани услови упути лице на служење војног рока са оружјем или без оружја.

Територијални орган пре упућивања регрута на служење војног рока са оружјем или без оружја упутиће регрута на лекарске прегледе и испитивања, ако лекарски прегледи нису извршени у прописаном року.

Уколико регрут буде оглашен способним за војну службу, територијални орган одредиће му род, службу и војноевиденционалну специјалност (ВЕС) и упутити га у Војску Србије у наредном упутном року.

Територијални орган из става 3. овог члана код којег се лице води у евиденцији, одредиће дужину трајања војног рока, с тим да се два дана проведена у цивилној служби рачунају као један дан проведен у војној служби.

Лице из става 1. овог члана не може се више позвати на приговор савести.

Члан 24.

Регрут коме је одобрено вршење цивилне службе, а који је поднео захтев за отпуст из држављанства Републике Србије и о томе обавестио територијални орган, не позива се на извршење цивилне службе док се не донесе решење по том захтеву.

Изузетно од става 1. овог члана, на вршење цивилне службе позива се регрут који је поднео захтев за отпуст из држављанства Републике Србије уколико у тој календарској години навршава 27 година.

Организациона јединица Министарства унутрашњих послова надлежна за решавање о отпусту из држављанства Републике Србије дужна је да за регрута из става 1. овог члана који је поднео захтев у календарској години у којој навршава 27 година, захтев решава без одлагања и решење достави територијалном органу код којег се регрут води у евиденцији.

Члан 25.

Лицу у цивилној служби прекида се цивилна служба:

- 1) ако се утврди постојање околности из члана 5. овог закона;
- 2) ако је за време вршења цивилне службе оцењен привремено неспособним или неспособним за рад;
- 3) ако неоправдано изостане из цивилне службе три дана непрекидно или пет дана са прекидима;
- 4) због повреде радне дужности утврђене коначном одлуком одговорног лица организације или установе и по окончаном дисциплинском поступку покренутог ради утврђивања одговорности за неизвршење радних дужности у току вршења цивилне службе;
- 5) ако је учинио радњу противну разлозима приговора савести или је изазвао дисциплинску или материјалну повреду дужности (туча, употреба хладног или ватреног оружја, конзумирање алкохола и опојних дрога, уништавање имовине и др.).

Ради провере оцене способности за рад из става 1. тачка 2) овог члана може се ангажовати надлежна војна здравствена установа.

Дисциплински поступак покренут против лица у цивилној служби из става 1. тачка 4) овог члана води комисија коју одреди одговорно лице.

Решење о прекиду цивилне службе из става 1. тач. 1) до 5) овог члана доноси Првостепена комисија и о томе обавештава организацију или установу и територијални орган у чијој се евиденцији води лице у цивилној служби.

Лице из става 1. тач. 1), 3), 4) и 5) овог члана упућује се на служење војног рока без оружја у јединицу Војске Србије.

Члан 26.

По захтеву овлашћеног лица ресорног министарства може се прекинути вршење цивилне службе лицу научног раднику истраживачу (ради учешћа у научноистраживачким и развојним пројектима од посебног значаја за Републику Србију), врхунском спортисти и члану репрезентације Републике Србије (ради учешћа на светским, олимпијским и европским такмичењима) и уметнику (ради учешћа на манифестацијама од интереса за Републику Србију), док трају разлози, а најкасније до краја јуна календарске године у којој регрут навршава 27 година.

Захтев из става 1. овог члана подноси се Министарству одбране.

Члан 27.

Цивилна служба се прекида по захтеву лица у цивилној служби:

- 1) ако буде оцењено привремено неспособним за рад;
- 2) због смрти или тешке болести члана породице (супружник, деца рођена у браку, ванбрачној заједници, усвојена или узета на издржавање и сродници у правој линији под условом да живе у заједничком домаћинству);
- 3) због елементарних непогода и других несрећа којим би његова породица била доведена у тежак положај, услед његовог одсуства;
- 4) ако тражи да војну обавезу настави служењем војног рока са оружјем или без оружја.

Лице у цивилној служби се може упутити надлежној медицинској установи ради оцене способности за вршење цивилне службе на лични захтев, по налогу одговорног лица организације или установе или по захтеву Првостепене комисије.

Цивилна служба прекида се решењем Првостепене комисије из разлога утврђеног у ставу 1. тачке 1) овог члана, када је код лица у цивилној служби настала промена здравственог стања која утиче на његову способност за цивилну службу, с тим да прекид може трајати најдуже две године.

Ако је цивилна служба прекинута из разлога утврђених у ставу 1. тачке 3) овог члана, прекид цивилне службе може трајати најдуже до шест месеци од дана прекида службе.

Члан 28.

Против решења о одлагању и прекиду цивилне службе, може се изјавити жалба Другостепеној комисији, у року од осам дана од дана пријема решења.

Жалба не одлаже извршење решења.

За време трајања поступка по жалби против решења о прекиду цивилне службе, лице у цивилној служби наставља да врши цивилну службу.

Другостепена комисија доноси решење по жалби у року од осам дана од дана пријема жалбе.

Против решења из става 4. овог члана може се покренути управни спор.

Премештај лица у цивилној служби

Члан 29.

Цивилна служба се врши у организацији или установи у месту које је одређено позивом за извршење цивилне службе.

Лице у цивилној служби, у току вршења цивилне службе, може се преместити у другу организацију или установу:

- 1) када надлежна здравствена установа утврди да је место на којем извршава радне задатке штетно по његово здравље;
- 2) ако у току вршења цивилне службе промени место пребивалишта;
- 3) у случају раскида уговора између Министарства одбране и организације или установе, односно када организација или установа престану са радом;
- 4) ако организација или установа изгуби статус из члана 2. став 1. тачка 2) овог закона.

Решење о премештају доноси територијални орган министарства одбране.

IV. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ У ЦИВИЛНОЈ СЛУЖБИ

Члан 30.

Министарство одбране расписује јавни позив за учешће у поступку избора организација или установа у којима ће се вршити цивилна служба.

Организације или установе из члана 2. став 1. тачка 2) овог закона подносе ресорном министарству захтев за доношење решења по основу којег се у њима врши цивилна служба.

У захтеву се наводе: подаци о организацији или установи; делатности и послови које обављају; број лица која се могу ангажовати у цивилној служби (на годишњем нивоу и по упутним роковима); опис послова и задатака на којим би се ангажовала лица у цивилној служби; пожељне квалификације лица у цивилној служби и други значајни подаци за обављање послова у цивилној служби.

Ресорно министарство захтев са потребним доказима и мишљењем о оправданости захтева доставља Министарству одбране.

Министар одбране решењем одређује организације или установе у којима се врши цивилна служба.

Међусобна права и обавезе организације или установе у којој се врши цивилна служба и Министарства одбране уређују се уговором.

Права и обавезе лица у цивилној служби

Члан 31.

Лице упућено у цивилну службу има право на редовно одсуство у трајању од 10 дана, рачунајући и нерадне дане.

За изузетно залагање у раду и остварене резултате, лице у цивилној служби може се наградити одсуством у укупном трајању до седам дана.

Лице упућено у цивилну службу има право на ванредно одсуство због приватних послова у трајању до пет дана и то у случају: склапања брака, рођења детета, смрти или теже болести члана породичног домаћинства, полагања испита, отклањања последица елементарних непогода у породичном домаћинству, као и у другим случајевима за које одговорно лице оцени да су оправдани.

Ванредно одсуство због приватних послова може бити више пута одобрено, с тим да се време проведено на тим одсуствима дужим од пет дана рачуна као време редовног одсуства, осим ако је то одсуство одобрено због смрти члана породичног домаћинства.

Решење о коришћењу редовног, наградног или ванредног одсуства доноси одговорно лице организације или установе односно лице које он овласти.

Редовно, наградно и ванредно одсуство не могу се користити на крају вршења цивилне службе нити се по тој основи може скраћивати време вршења цивилне службе.

Лицу у цивилној служби за свако добровољно давање крви припада право на два дана одсуства, изузимајући дан давања крви.

Члан 32.

Лицу у цивилној служби у току вршења службе, може се одобрити путовање у иностранство за време редовног или наградног одсуства.

Захтев са потребним доказима подноси се Министарству одбране 30 дана пре дана путовања у иностранство.

Услове, начин и поступак за путовање у иностранство лица у цивилној служби прописује министар одбране.

Члан 33.

Ако лице упућено на цивилну службу сматра да се у вршењу цивилне службе према њему поступа на недостојан, нехуман или понижавајући начин, може поднети писани приговор Првостепеној комисији.

О упућивању приговора Првостепеној комисији и разложима за подношење приговора, лице из става 1. овог члана обавештава одговорно лице у организацији или установи.

Првостепена комисија је дужна да у року од 15 дана размотри приговор из става 1. овог члана и предузме одговарајуће мере, ради утврђивања и превазилажења разлога приговора.

Решење по приговору Првостепена комисија доставља лицу које је уложило приговор и организацији или установи у којој врши цивилну службу, у року од осам дана од дана доношења.

Против решења Првостепене комисије може се изјавити жалба Другостепеној комисији у року од осам дана од дана пријема решења.

Решење Другостепене комисије је коначно у управном поступку.

Члан 34.

Лице упућено на цивилну службу за време вршења цивилне службе има право на:

- 1) накнаду у висини од 50% новчаних примања која припадају војнику који се налази на одслужењу војног рока;
- 2) накнаду трошкова превоза од места становања до организације или установе према прописима који важе за остала запослена лица;
- 3) исхрану или накнаду трошкова исхране ако није обезбеђена исхрана у организацији или установи (као и за остала лица у организацији или установи);
- 4) заштиту безбедности и здравља на раду.

Лице у цивилној служби има право и на здравствену заштиту, здравствено осигурање и права услед повреде на раду.

Члан 35.

Лице у цивилној служби подлеже дисциплинској одговорности.

Под повредама дужности и обавеза као основе за утврђивање дисциплинске одговорности сматра се:

- 1) учестало кашњење, ранији одлазак и напуштање организације или установе у току радног времена без одобрења одговорног лица;
- 2) неоправдан изостанак један дан;
- 3) неодговорно и несавесно обављање радних задатака;
- 4) немаран и штетан однос према средствима за обављање радних задатака;
- 5) долазак у организацију или установу у стању алкохолисаности или под дејством опијата и довођење у то стање за време обављања радних задатака;
- 6) непристојно и насилничко понашање према лицима у организацији или установи односно према одговорном лицу.

Дисциплински поступак против лица у цивилној служби покреће одговорно лице у организацији или установи. Дисциплински поступак против лица у цивилној служби спроводи комисија коју одређује одговорно лице. Један члан комисије мора бити из састава Првостепене комисије која је лице упутила у цивилну службу.

Ако лице у цивилној служби изврши само једну од повреда дужности и обавеза из става 2. тач. 1) до 6) овог члана, одговорно лице може му изрећи меру „опомена” као упозорење и о томе обавестити Првостепену комисију.

Члан 36.

Лицу у цивилној служби за време вршења цивилне службе забрањено је организовање и учествовање у штрајку.

Сви подаци о организацији или установи, осим података који су по прописима доступни јавности, сматрају се пословном односно службеном тајном.

Лице у цивилној служби је дужно да податке који се чувају као тајна, а које је сазнао, чува у току и након извршења цивилне службе.

Лицу у цивилној служби за време вршења цивилне службе мирују права и обавезе из радног односа и не може бити запослен, нити обављати послове ван радног односа у складу са законом.

Члан 37.

Лице упућено у цивилну службу ради на пословима и задацима које му одреди одговорно лице у складу са потребама организације или установе, при чему стручна спрема и занимање лица у цивилној служби нису обавезујући критеријум.

Лице упућено у цивилну службу обавља радне задатке у складу са радним временом организације или установе. Радно време лица у цивилној служби је осам часова у радне дане односно 40 часова седмично.

Када то захтева природа вршења делатности, организација рада, боље коришћење средстава рада, рационалније коришћење радног времена и извршење одређеног посла у утврђеним роковима, одговорно лице може лицу у цивилној служби извршити прерасподелу радног времена у складу са законом којим се уређује рад.

Изузетно од одредбе става 2. овог члана, а у случају прописаном у члану 20. став 1. овог закона, радно време се продужава до извршења задатака и послова, односно отклањања последица елементарних непогода.

Одговорно лице обезбедиће прерасподелом радног времена надокнаду времена ангажовања лица на спречавању настајања и отклањања последица елементарних непогода.

Права и обавезе организације или установе

Члан 38.

Организација или установа у којој се врши цивилна служба дужна је да лицу у цивилној служби обезбеди права прописана у члану 34. овог закона.

Организација или установа у којој се врши цивилна служба дужна је да лицу у цивилној служби обезбеди рад на радном месту и у радној околини у којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду, заштиту личног интегритета, као и друге облике заштите, у складу са законом и општим актом организације или установе.

Организација или установа у којој се врши цивилна служба дужна је да по захтеву територијалног органа Министарства одбране лице у цивилној служби упуту на обуку за обављање послова цивилне заштите.

Лице у цивилној служби не може обављати послове возача и руковаоца грађевинских и других машина, нити послове обезбеђења у организацији или установи у којој врши цивилну службу.

Члан 39.

Одговорно лице организације или установе дужно је да о промени статуса, делатности и другим променама у организацији или установи од значаја за цивилну службу, одмах обавести Центар за цивилну службу.

Обавеза вођења евиденције

Члан 40.

Одговорно лице организације или установе, односно лице које оно овласти дужно је да обезбеди вођење евиденције о лицу у цивилној служби, која садржи документа из територијалног органа Министарства одбране и документа која се формирају у организацији или установи.

Вођење евиденције прописује се упутством о вођењу евиденције које доноси министар одбране.

Обука лица у цивилној служби

Члан 41.

За време вршења цивилне службе, лице у цивилној служби се обучава за обављање радних задатака који су у делокругу организације или установе, као и за обављање послова цивилне заштите.

Обука за обављање радних задатака у организацији или установи обухвата стручно оспособљавање за извршење послова које реализује организација или установа од интереса за одбрану земље.

Обука за обављање послова цивилне заштите обухвата стручно оспособљавање за извршавање задатака заштите и спасавања људи, материјалних и других добара у случају природних несрећа и елементарних непогода, техничко-технолошких удеса односно у случају ратних дејстава и последица тих дејстава.

Програм, поступак и начин организовања и извођења обуке за послове цивилне заштите у трајању од најмање 14 дана односно најмање 84 наставна часа, као и друга питања од значаја за обуку, на предлог органа надлежног за послове цивилне заштите, прописује министар одбране.

Обука за обављање послова цивилне заштите се по правилу изводи у месту вршења цивилне службе. Ако у месту вршења цивилне службе не постоје услови за организовање и извођење обуке, лица у цивилној служби се упућују на територију локалне самоуправе где постоје услови за организовање и извођење обуке уз накнаду трошкова превоза или обезбеђења смештаја и исхране.

Лице у цивилној служби које се не оспособи за послове цивилне заштите упућује се поново на обуку у првом наредном термину.

Контрола вршења цивилне службе

Члан 42.

Организација или установа у којој се врши цивилна служба дужна је да одреди овлашћено лице за контролу рада и понашања лица у цивилној служби и о томе обавести Првостепену комисију.

Одговорно лице из става 1. овог члана је дужно да једанпут месечно извештава Првостепену комисију о понашању и залагању лица у цивилној служби.

Члан 43.

Центар за цивилну службу и комисије за цивилну службу су дужни да врше контролу лица у цивилној служби и контролу организација или установа у којима се врши цивилна служба.

У случају одступања од одредаба овог закона, Центар за цивилну службу предузима мере из своје надлежности у складу са законом.

V. РЕЗЕРВНИ САСТАВ

Члан 44.

Лице које је извршило цивилну службу, даном отпуста из организације или установе постаје лице у резервном саставу и уводи се у евиденцију резервног састава.

Резервни састав обухвата резервни састав цивилне заштите и резервни састав других снага одбране.

Резервни састав цивилне заштите и резервни састав других снага одбране чине лица која су војну обавезу регулисала извршењем цивилне службе и која су оцењена способним за рад.

У резервном саставу цивилне заштите и резервном саставу других снага одбране су лица која имају распоред и нераспоређена лица.

Распоређени припадници резервног састава су лица којима је одређен распоред у цивилној заштити односно другим снагама одбране.

О нераспоређеним припадницима резервног састава води се прописана евиденција у територијалном органу Министарства одбране.

Члан 45.

Обавезе лица у резервном саставу настају од дана отпуштања из цивилне службе, односно од дана када је обавеза цивилне службе регулисана на други начин и трају до краја календарске године у којој лице (мушкарац) навршава 60 година.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, на вежбу се не позива самохрани родитељ ако има дете млађе од 15 година.

У случају ванредног или ратног стања, председник Републике може одлучити да се лице коме је истекла цивилна служба по овом закону непосредно по извршењу цивилне службе задржи у цивилној служби као лице у резервном саставу.

Члан 46.

Лице у резервном саставу може бити позивано на обуку и вежбе цивилне заштите и других снага одбране (у даљем тексту: вежбе).

Лице у резервном саставу може бити ангажовано на вежби највише до 90 дана у току календарске године.

Обавеза у резервном саставу извршава се и учешћем на вежбама, курсевима и другим облицима цивилне обуке и извршавањем других дужности

прописаних овим и другим законима, а у случају ванредног или ратног стања односно ванредне ситуације изазване елементарним непогодама и другим несрећама ступањем у јединице цивилне заштите, анагажовањем у цивилној заштити и извршавањем одређених дужности и послова у другим снагама одбране.

Изузетно, за време ванредног или ратног стања, председник Републике може одлучити да се ангажују:

1) лица у резервном саставу која су завршила вежбу у трајању прописаном одредбом става 2. овог члана;

2) лица у резервном саставу која су навршила године живота из члана 45. став 1. овог закона.

Члан 47.

На захтев лица у резервном саставу вежба се одлаже односно прекида:

1) ако је болесно (до наредног позивања по његовом оздрављењу);

2) ако је из његовог домаћинства у исто време позиван други члан домаћинства или се већ налази на служењу војног рока (док се он не врати);

3) ако у време вежбе полаже испите и ако би одласком на вежбу било спречено да заврши школску годину (док такав разлог постоји);

4) ако се у време вежбе налази на припремама ради учешћа на европским и светским спортским такмичењима и олимпијским играма;

5) ако учествује у међународним научним, истраживачким и уметничким манифестацијама или треба да обавља послове који су од изузетног значаја за Републику Србију (док манифестације и послови трају);

6) ако би услед смрти или тешке болести у домаћинству, односно услед елементарне непогоде, домаћинство било доведено у тежак материјални или социјални положај његовим одласком на вежбу (док такво стање у домаћинству траје);

7) ако је непосредно пред одлазак или у време одласка на вежбу наступила смрт у домаћинству или у породици (до наредног позивања на вежбу);

8) и из других оправданих разлога, у складу са овим законом.

Ако у месту у којем борави лице у резервном саставу влада заразна болест, вежба се том лицу одлаже док заразна болест траје.

Изузетно, лицу у резервном саставу вежба се може одложити због неодложних потреба службе ако то затражи надлежни државни орган, привредно друштво, друго правно лице и предузетник код којег је то лице запослено (док таква потреба постоји).

Регистрованом пољопривреднику и другом лицу које самостално обавља привредну делатност, вежба која траје дуже од три дана може се одложити због неодложних радова, ако у његовом домаћинству нема другог члана способног за привређивање.

Захтев за одлагање вежбе подноси се територијалном органу код којег се лице у резервном саставу води у евиденцији.

Ако се одлагање или прекид затражи због разлога наведених у ставу 1. тач. 1), 4), 5) и 6) овог члана, захтев се може поднети и када настане разлог за одлагање вежбе.

Члан 48.

Лицима у резервном саставу саопштава се распоред у резервном саставу, у систему цивилне заштите и другим снагама одбране.

Подаци о распореду у резервном саставу се посебно штите као тајни подаци, у складу са законом.

Члан 49.

Позивање лица у резервном саставу врши се на основу Плана обучавања и Плана извођења вежби, а изузетно и по неодложној потреби.

Ради извођења вежби и оспособљавања у јединицама цивилне заштите и другим снагама одбране, лица у резервном саставу се позивају на основу прописа о цивилној заштити и захтева надлежног органа цивилне заштите односно надлежног органа.

Јединица односно орган цивилне заштите, захтев за позивање лица у резервном саставу доставља територијалном органу Министарства одбране код којег се лице води у евиденцији, најкасније 60 дана пре дана одређеног за јављање тих лица у јединицу односно службу цивилне заштите.

Територијални орган Министарства одбране код којег се лице у резервном саставу води у евиденцији, позив доставља најкасније 30 дана пре утврђеног дана јављања за вежбу.

У условима ванредног или ратног стања, елементарних непогода и техничко-технолошких несрећа, позивање лица у резервном саставу врши се без временског ограничења.

Члан 50.

Лице у резервном саставу, захтев за одлагање вежбе подноси територијалном органу, у року од осам дана од дана пријема позива.

Ако одлагање вежбе због неодложних потреба службе тражи државни орган, привредно друштво, друго правно лице и предузетник код кога је запослено позвано лице у резервном саставу, уз захтев за одлагање вежбе прилаже доказ о неопходности ангажовања лица.

Ако одлагање вежбе тражи пољопривредник због неодложних пољопривредних радова, уз захтев прилаже доказ да је регистрован пољопривредник и потврду надлежног органа јединице локалне самоуправе да у његовом домаћинству нема другог члана способног за обављање тих пољопривредних радова у време трајања вежбе на коју је позван.

Решење о одлагању вежбе доноси територијални орган и примерак решења доставља органу цивилне заштите или органу где подносилац захтева има распоред.

Члан 51.

Обавеза у резервном саставу престаје лицу у резервном саставу:

- 1) по истеку календарске године, у којој је навршио 60 година;
- 2) ако је оцењен неспособним за рад;
- 3) ако му престане држављанство Републике Србије;
- 4) његовом смрћу.

Накнаде за вршење службе у резервном саставу

Члан 52.

Лице у резервном саставу које је позвано у вези са вршењем службе у резервном саставу има право на накнаду трошкова за превоз средствима јавног саобраћаја од места пребивалишта до места јављања за извршење службе у резервном саставу.

Члан 53.

Лицу у резервном саставу које је у радном односу, а позвано је у вези са вршењем службе у резервном саставу, за време вршења те обавезе припада накнада у висини просечне зараде у претходна три месеца пре позивања, осим ако то посебним законом није другачије одређено.

Лицу у резервном саставу које самостално обавља регистровану привредну или другу професионалну делатност за време вршења службе у резервном саставу припада накнада у висини основице од које плаћа допринос за обавезно сопствено социјално осигурање.

Лицу у резервном саставу које није запослено или које самостално не обавља регистровану привредну или другу професионалну делатност, регистрованом пољопривреднику, као и лицу у резервном саставу које прима пензију или новчану накнаду због привремене незапослености, за време вршења службе у резервном саставу ради које је позвано, припада новчана накнада у износу који пропише Влада.

Члан 54.

Накнаде предвиђене одредбама чл. 52. и 53. овог закона исплаћују се лицима позваним ради вежбе цивилне заштите на терет средстава којима располаже надлежни орган цивилне заштите.

Лицу у резервном саставу које је позвано на вежбу припадају и бесплатна исхрана и смештај ако вежба траје дуже од осам часова.

VI. ЕВИДЕНЦИЈА, НАДЗОР И ФИНАНСИРАЊЕ ЦИВИЛНЕ СЛУЖБЕ

Евиденција

Члан 55.

Евиденцију о лицима у цивилној служби и резервном саставу води Министарство одбране.

Лице у цивилној служби и резервном саставу води се у евиденцији према месту пребивалишта.

Евиденцију лица у резервном саставу које борави у иностранству дуже од једне године води и дипломатско-конзуларно представништво.

Начин вођења евиденције о цивилној служби и образац књижице за цивилну службу прописује министар одбране.

Члан 56.

Државни органи, органи аутономних покрајина, органи јединица локалне самоуправе, привредна друштва, друга правна лица и предузетници, дужни су да на захтев територијалног органа доставе тражене податке у вези са

извршавањем цивилне службе и одговорни су за тачност и ажурност датих података.

Члан 57.

Лицу у цивилној служби се издаје књижица за цивилну службу којом лице доказује извршење цивилне службе и свој идентитет у току вршења службе.

Лицу распоређеном у јединицу цивилне заштите или у друге снаге одбране издаје се посебна легитимација у складу са прописима о цивилној заштити.

Члан 58.

Лице у цивилној служби и лице у резервном саставу дужно је да у року од осам дана од дана настале промене територијалном органу код којег се води у евиденцији пријави:

- 1) повратак са извршења цивилне службе ;
- 2) промену становања (нову адресу);
- 3) промену пребивалишта;
- 4) сваку промену здравственог стања значајну за способност за рад;
- 5) врсту и место обављања регистроване самосталне или предузетничке делатности, односно друге професионалне делатности;
- 6) губитак књижице за цивилну службу;
- 7) упис или обнову школске године;
- 8) и друге податке од значаја за извршавање цивилне службе.

Надзор

Члан 59.

Инспекцијски надзор над применом овог закона врши Инспекторат одбране у складу са Законом о одбрани и прописима који се односе на инспекцијски надзор.

Члан 60.

Плаћање таксе на поднеске у вези са вршењем цивилне службе регулише се у складу са законом.

Финансирање цивилне службе

Члан 61.

Средства за финансирање цивилне службе се обезбеђују у буџету Републике Србије и организацији или установи у којој се врши цивилна служба.

VII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 62.

Новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара или казном затвора до 60 дана казниће се за прекршај регрут, лице у цивилној служби и лице у резервном саставу ако се, супротно овом закону, без оправданог разлога не одазове позиву територијалног органа у време и место који су назначени у појединачном

позиву – за цивилну службу, лекарске и друге прегледе, као и за вежбу или другу обуку у резервном саставу која се признаје као извршење цивилне вежбе.

Члан 63.

Новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара или казном затвора до 60 дана казниће се за прекршај лице у цивилној служби ако, супротно овом закону, без оправданог разлога напусти цивилну службу, обуку и вежбу за време њеног трајања или ако открије пословну односно службену тајну.

Члан 64.

Новчаном казном од 10.000 до 40.000 динара или казном затвора до 30 дана казниће се за прекршај регрут, лице у цивилној служби и лице у резервном саставу:

1) ако намерно или крајњом непажњом начини материјалну штету организацији или установи у којој врши цивилну службу немарним и штетним односом према средствима за обављање радних задатака (члан 35. став 2. тачка 4) овог закона);

2) ако се неодговорно и насилнички понаша према одговорном лицу или запосленима у организацији или установи (члан 35. став 2. тачка 6) овог закона);

3) ако организује, припрема и учествује у штрајку (члан 36. став 1. овог закона);

4) ако у прописаном року не пријави територијалном органу код којег се води у војној евиденцији настале промене из члана 58. овог закона;

Члан 65.

Новчаном казном од 45.000 до 450.000 динара казниће се организација или установа када се утврди да за време трајања цивилне службе није обезбедила услове за извршење цивилне службе или није обезбедила права која припадају лицу за време вршења цивилне службе (члан 38. ст. 1. и 2. овог закона).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у организацији или установи новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара.

Члан 66.

Новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара казниће се организација или установа када се утврди да се за време трајања цивилне службе, супротно овом закону, према лицу у цивилној служби поступало на недостојанствен, нехуман или понижавајући начин.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у организацији или установи новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара.

VIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 67.

Лице које се налази у цивилној служби даном ступања на снагу овог закона, наставља да врши цивилну службу у складу са одредбама прописа по којима је упућено.

Поступак по изјављеном приговору савести који није окончан, окончаће се по одредбама овог закона.

Регрут који је поднео захтев за цивилну службу, а регрутна комисија га је оценила способним или ограничено способним за војну службу, упућује се у цивилну службу као способан за рад.

Лице које је извршило цивилну службу у организацији или установи пре ступања на снагу овог закона уводи се у евиденцију резервног састава цивилне заштите и других снага одбране у територијалном органу Министарства одбране.

Члан 68.

Прописи за извршење овог закона донеће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 69.

Појединачне акте потребне за спровођење овог закона донеће министар одбране, односно лице које он овласти у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 70.

До доношења посебног закона, Министарство одбране финансираће трошкове лица у цивилној служби који обавезу извршавају у јединицама и службама цивилне заштите, спасавања, осматрања, обавештавања и узбуњивања.

Члан 71.

Уговори између Министарства одбране и организација или установа у којима се врши цивилна служба остају на снази до склапања нових уговора у складу са одредбама овог закона.

Члан 72.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе: одредбе Закона о Војсци Југославије („Службени лист СРЈ”, бр. 43/94, 28/96, 44/99, 74/99, 3/02 и 37/02, „Службени лист СЦГ”, бр. 7/05 и 44/05 и „Службени гласник РС”, број 116/07) и Уредбе о вршењу војне обавезе („Службени лист СРЈ”, бр. 36/94 и 7/98, „Службени лист СЦГ”, бр. 37/03 и 4/05 и „Службени гласник РС”, бр. 6/07 и 86/07), у делу који се односи на цивилну службу.

Члан 73.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.